

PROTECȚIA DATELOR CU CARACTER PERSONAL

Conceptul de **protecție a datelor cu caracter personal** reprezintă dreptul persoanei fizice de a-i fi apărute acele caracteristici care conduc la identificarea sa și obligația corelativă a statului de a adopta măsuri adecvate pentru a asigura o protecție eficientă. Prin date cu caracter personal se înțeleg acele informații care pot fi puse direct sau indirect în legătură cu o persoană fizică identificată sau identificabilă, cum ar fi, cu titlu de exemplu, **numele, prenumele, cod numeric personal, adresa, telefon, imaginea, vocea, situația economico-financiară, profesia**. Având în vedere necesitatea de a apăra și respecta dreptul fundamental la viață intimă și privată, **protecția datelor cu caracter personal** constituie un domeniu deosebit de important fapt confirmat prin tratarea acestei tematici în capitole distincte prevăzute în Convenția de Aplicare a Acordului Schengen.

LEGISLAȚIE

Protecția datelor personale - Art. 126 – 130 CAAS

- Constituția României, art 26
- Legea nr. 682/2001 privind ratificarea de către România a Convenției pentru protejarea persoanelor față de prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal, adoptată la Strasbourg la 28 ianuarie 1981(MOf);
- Legea nr 55/2001 pentru ratificarea Protocolului Adicional al Convenției privind autoritățile de supraveghere și fluxurile de date trans-frontaliere, adoptata la Strasbourg, 19 noiembrie 2001, CETS no 181 ;
- Legea nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 102/2005 privind înființarea și funcționarea Autorității Naționale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal.

Protecția datelor personale în SIS- Art. 102-118 din CAAS

- Legea nr. 141 din 12 iulie 2010 privind înființarea, organizarea și funcționarea Sistemului Informatic Național de Semnalări și participarea României la Sistemul de Informații Schengen

AUTORITATI NATIONALE COMPETENTE IN GESTIONAREA SI EXPLOATAREA SINS

Ministerul Administrației și Internelor, prin structura sa de specialitate, este autoritatea publică centrală care **gestionează și răspunde de buna funcționare a SINS**, de integritatea semnalărilor conținute în acesta, conform exigențelor acquis-ului Schengen, asigurând accesul autorităților naționale competente din România la SINS.

Gestiunea și utilizarea datelor conținute în SINS, cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal, **sunt supuse controlului de către Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal (ANSPDCP)**. La nivel național, Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal este autoritatea publică cu personalitate juridică, autonomă și independentă față de orice altă autoritate a administrației publice, ca și față de orice persoană fizică sau juridică din domeniul privat. În același timp, este singura autoritate care are atribuții de control, investigații și supraveghere în domeniu.

Autoritățile naționale competente să introducă date în SINS sunt acele autorități care au atribuții în furnizarea și/sau consultarea semnalărilor conținute în SINS. În prezent, acestea sunt prevăzute

de HOTĂRÂRE nr. 966 din 15 septembrie 2010 privind drepturile de acces al autorităților publice române la Sistemul Informatic Național de Semnalări, după cum urmează:

- Poliția Română;
- Poliția de Frontieră Română;
- Jandarmeria Română;
- Oficiul Român pentru Imigrări;
- Direcția pentru Evidența Persoanelor și Administrarea Bazelor de Date;
- Direcția Generală de Pașapoarte;
- Direcția Regim Permise de Conducere și Înmatriculare a Vehiculelor;
- Autoritatea Națională a Vămilelor;
- Ministerul Afacerilor Externe;
- Ministerul Justiției și instanțele judecătorești;
- Ministerul Public

Autoritățile naționale competente consultă numai semnalările conținute în SINS necesare în vederea îndeplinirii propriilor atribuții și asigură accesul la acestea numai personalului autorizat în acest sens, în limitele competențelor profesionale.

MASURI TEHNICE PENTRU ASIGURAREA PROTECTIEI DATELOR PERSONALE

Fiecare autoritate națională competentă este obligată să adopte măsuri necesare pentru a asigura un nivel de protecție adecvat a datelor cu caracter personal.

- a) a împiedica accesul persoanelor neautorizate la echipamentele de prelucrare a datelor folosite pentru prelucrarea datelor cu caracter personal (controlul accesului la echipamente);
- b) a împiedica citirea, copierea, modificarea sau eliminarea neautorizată a suportului de date (controlul suportului de date);
- c) a împiedica introducerea neautorizată de date și inspectarea, modificarea sau ștergerea neautorizată a datelor cu caracter personal (controlul stocării);
- d) a împiedica utilizarea sistemelor de prelucrare automată a datelor de către persoane neautorizate cu ajutorul echipamentelor de comunicare a datelor (controlul utilizatorului);
- e) a asigura că persoanele autorizate să utilizeze un sistem de prelucrare automată a datelor au acces numai la datele pentru care au autorizare (controlul accesului la date);
- f) a se asigura că este posibil să verifice și să stabilească organismele cărora le pot fi transmise datele cu caracter personal folosind echipamentele de comunicare a datelor (controlul comunicării);
- g) a se asigura că este posibil ulterior să se verifice și să se stabilească ce date cu caracter personal au fost introduse în sistemele de prelucrare automată a datelor și când și pentru cine au fost introduse datele (controlul introducerii de date);
- h) a împiedica citirea, copierea, modificarea sau ștergerea neautorizată a datelor cu caracter personal în timpul transmiterii de date cu caracter personal sau în timpul transportului de suporturi de date (controlul transportului).

DREPTURILE PERSOANEI ÎN CONTEXTUL PRELUCRĂRII DATELOR PERSONALE

În conformitate cu principiile protecției datelor, drepturile specifice persoanelor sunt recunoscute de Convenția de Aplicare a Acordului Schengen. Orice persoană are dreptul de a avea acces la datele personale introduse în SIS, potrivit legislației naționale, dacă ele solicită acest lucru.

Orice persoană are dreptul să solicite autorităților de control verificarea datelor introduse în Sistemul de Informații Schengen cu privire la ea însăși și modul în care au fost folosite aceste date. Acest drept este reglementat de legislația națională a părții contractante căreia i se adresează solicitarea. Dacă datele au fost introduse de o altă parte contractantă, verificarea se efectuează în strânsă coordonare cu autoritatea de control a acelei părți contractante. Constituția României, la

articolul 16, recunoaște drepturile cetățenilor la viață intimă, familiară și privată, indiferent de naționalitatea acestora, fără a face distincție între cetățenii români, cetățenii străini și apatrizii care locuiesc în România.

Legea nr. 677/2001 cu completările și modificările ulterioare prevede drepturile specifice ale persoanei în contextul prelucrării datelor cu caracter personal:

- **Dreptul la informare** – *operatorul este obligat să încunoștințeze persoana vizată cu privire la prelucrarea datelor sale cu caracter personal.*
- **Dreptul de acces la date** – *orice persoană vizată are dreptul de a obține de la operator, la cerere (în mod gratuit, pentru o solicitare pe an), confirmarea faptului că datele sale personale sunt sau nu sunt prelucrate de către acesta.*
- **Dreptul de intervenție asupra datelor** – *orice persoană vizată are dreptul de a obține de la operator, în mod gratuit, rectificarea, actualizarea, blocarea sau ștergerea datelor a căror prelucrare nu este conformă legii, în special a datelor incomplete sau inexacte.*
- **Dreptul de opoziție** - *persoana vizată are dreptul de a se opune în orice moment, printr-o cerere întocmită în formă scrisă, datată și semnată, din motive întemeiate și legitime legate de situația sa particulară, ca datele care o vizează să facă obiectul unei prelucrări.*
- **Dreptul de a nu fi supus unei decizii individuale luate în baza unei prelucrări automate** – *retragerea sau anularea oricărei decizii care produce efecte juridice în privința sa, adoptată exclusiv pe baza unei prelucrări de date cu caracter personal, efectuată prin mijloace automate.*
- **Dreptul de a se adresa justiției** - *orice persoană care a suferit un prejudiciu în urma unei prelucrări de date cu caracter personal, efectuate ilegal, se poate adresa instanței competente pentru repararea acestuia.*

EXCEPȚIE

Prevederile referitoare la dreptul la informare, dreptul de acces la date, dreptul la opoziție precum și obligația operatorului de a comunica numele terțului căruia i-au fost dezvăluite datele cu caracter personal *nu se aplică prelucrărilor și transferului de date cu caracter personal, efectuate în cadrul activităților de prevenire, cercetare și reprimare a infracțiunilor și de menținere a ordinii publice, precum și al altor activități desfășurate în domeniul dreptului penal, în limitele și cu restricțiile stabilite de lege.*

Astfel, în situația prezentată mai sus, autoritățile de aplicare a legii nu sunt obligate să informeze persoana vizată despre prelucrarea datelor sale cu caracter personal.

Această excepție de la obligațiile operatorului nu are însă caracter permanent având în vedere faptul că prevederile legislative sunt aplicabile strict pentru perioada necesară atingerii obiectivului urmărit prin desfășurarea activităților susmenționate.

După încetarea situației, operatorul trebuie să ia măsurile necesare pentru asigurarea drepturilor persoanei vizate.

INTRODUCEREA CERERII/FOMULARULUI DE CATRE SOLICITANT CU PRIVIRE LA DREPTURILE SALE

Cu privire la drepturile sale, orice persoană (solicitant) se poate adresa direct operatorului printr-o cerere/formular întocmit(ă) în formă scrisă, datat(ă) și semnat(ă).

Solicitantul poate preciza în cerere dacă dorește ca informațiile să îi fie comunicate la o anumită adresă, care poate fi și de poștă electronică, sau printr-un serviciu de corespondență care să asigure că predarea i se va face numai personal.

În cazul în care cererea se depune prin reprezentant, se solicită datele de identificare ale reprezentantului precum și împuternicirea.

Cererea se depune la registratura fiecărui operator de date cu caracter personal, unde, în aceeași zi, sunt trecute în registrul general de intrare-ieșire a corespondentei și primesc număr și data de înregistrare. Numărul și data de înregistrare a cererii pe care solicitantul a completat-o conform celor prevăzute mai sus pot fi comunicate de operator numai la solicitarea expresă a acestuia.

SOLUTIONAREA CERERII INTRODUSE DE SOLICITANT CU PRIVIRE LA DREPTURILE SALE

Operatorul este obligat să comunice informațiile solicitate, în termen de 15 zile de la data primirii cererii, cu respectarea eventualei opțiuni a solicitantului exprimate în cerere.

În ceea ce privește drepturile specifice ale persoanei în contextul prelucrării datelor cu caracter personal din SIS, Decizia 2007/533/JAI a Consiliului din 12 iunie 2007 privind înființarea, funcționarea și utilizarea Sistemului de informații Schengen de a doua generație (SIS II) precizează că persoana interesată este informată cât mai curând posibil și, în orice caz, într-un termen care nu depășește 60 de zile de la data la care depune cererea de acces.

De exemplu, în cazul solicitării dreptului de acces, operatorul este obligat, în situația în care prelucrează date cu caracter personal care privesc solicitantul, să comunice acestuia, împreună cu confirmarea, în termenul legal, cel puțin următoarele:

a) informații referitoare la scopurile prelucrării, categoriile de date avute în vedere și destinatarii sau categoriile de

destinatari cărora le sunt dezvăluite datele;

b) comunicarea într-o formă inteligibilă a datelor care fac obiectul prelucrării, precum și a oricărei informații

disponibile cu privire la originea datelor;

c) informații asupra principiilor de funcționare a mecanismului prin care se efectuează orice prelucrare automată a

datelor care vizează persoana respectivă;

d) informații privind existența dreptului de intervenție asupra datelor și a dreptului de opoziție, precum și condițiile în

care pot fi exercitate;

e) informații suplimentare asupra posibilității de a consulta registrul de evidență a prelucrărilor de date cu caracter

personal, de a înainta plângere către autoritatea de supraveghere, precum și de a se adresa instanței pentru atacarea

deciziilor operatorului

INFORMAREA SOLICITANTULUI CU PRIVIRE LA ALTE DREPTURI

Operatorul de date cu caracter personal informează solicitantul asupra dreptului de a se adresa justiției, în situația în care acesta a suferit un prejudiciu în urma unei prelucrări de date cu caracter personal, efectuată ilegal, fără ca prin aceasta să se aducă atingere posibilității solicitantului de a se adresa cu plângere Autorității Naționale de Supraveghere.

Operatorul de date cu caracter personal informează solicitantul despre instanța competentă care se află în raza teritorială unde domiciliază reclamantul. Cererea de chemare în judecată este scutită de taxa de timbru.

Operatorul de date cu caracter personal informează solicitantul asupra dreptului de a se adresa direct ANSPDCP cu privire la introducerea plângerilor legate de datele personale, fără a mai apela la operatorul de date implicat. În acest sens, operatorul de date cu caracter personal furnizează persoanei vizate datele de contact ale ANSPDCP (adresa, telefon, fax, adresa de email).

În ceea ce privește datele personale conținute în Sistemul Informatic Național de Semnalări, orice persoană interesată poate solicita Ministerului Administrației și Internelor, în condițiile legii, informații cu privire la datele cu caracter personal existente în SINS, care o vizează. Orice persoană prejudiciată prin introducerea sau exploatarea datelor cu caracter personal în SINS poate solicita, potrivit legii, repararea prejudiciului astfel cauzat.

PLANGERI ADRESATE AUTORITĂȚII NAȚIONALE DE SUPRAVEGHERE

În cazul în care persoanele ale căror date cu caracter personal sunt prelucrate consideră că drepturile

prevăzute de Legea nr. 677/2001 le-au fost încălcate, acestea se pot adresa în scris autorității de supraveghere cu condiția de a nu fi introdus anterior o acțiune în justiție, cu același obiect, însă numai după ce s-au adresat în prealabil operatorului reclamat.

Plângerea poate fi adresată direct sau prin reprezentant la ANSPDCP. Persoana vizată poate împuternici o asociație sau fundație să îi reprezinte interesele. În afara cazurilor în care o întârziere ar cauza un prejudiciu iminent și ireparabil, plângerea către autoritatea de supraveghere nu poate fi înaintată mai devreme de 15 zile de la înaintarea unei plângeri cu același conținut către operator. În cazul în care plângerea este găsită întemeiată, în termen de 30 de zile de la data primirii acesteia, autoritatea de supraveghere trebuie să comunice părților interesate decizia luată, decizie care trebuie să fie motivată. Autoritatea de supraveghere se poate adresa justiției pentru apărarea oricăror drepturi ale persoanelor vizate, garantate de Legea nr. 677/2001, completată și modificată.